

Nieuwsbrief

Mei 2012 nummer 1

Pagina 1 van 6

COLOFON

Uitgave nieuw sbrief
Bestuur Heemkundekring
De Vrijheijt van Rosendale

Secretariaat

Nispensestraat 115
4701 CV Roosendaal
Tel. 0165-540726
e-mail: bestuur.devrijheijt@12move.nl
website: www.heemkundekringroosendaal.nl

Redactieadres nieuwsbrief

Ineke van Rijen-van Eekelen
Tel. 0165-544769

Bankrelatie

Rabobank reknr. 14.43.24.423

Van de Voorzitter

ROND KELDER EN DAL

Met een knipoog naar het boekje Rond dal en donken van Broeder Albertinus kan ik u als voorzitter en namens het bestuur van uw heemkundekring goed nieuws melden.

U weet dat wij al enkele jaren het onderwerp huisvesting als speerpunt in onze besprekingen op de bestuursvergaderingen en jaarvergaderingen op de agenda hebben staan. Als u op onze laatstgehouden jaarvergadering aanwezig bent geweest, heb ik u laten weten welke stappen wij op dit gebied in al die jaren al hebben gezet om tot een goede en mooie huisvesting voor onze heemkundekring te komen. Soms waren panden niet geschikt, soms waren ze -veel- te duur.

In verschillende krantenartikelen hebt u kunnen lezen dat de heemkundekring nieuwe ruimte gevonden had in het Klooster Mariadal in de Vincentiusstraat in Roosendaal. Die berichten waren enigszins voorbarig. Hoewel er al geruime tijd gesprekken gaande zijn tussen de Congregatie van de Zusters Franciscanessen van Mariadal en het dagelijks bestuur van de heemkundekring, was op het moment van publicatie in de krant(en) nog niet duidelijk hoever de besprekingen al waren gevorderd. Wij als bestuur wilden echter pas onze mededeling naar onze leden doen op het moment dat duidelijk werd dat een mogelijke verhuizing naar Mariadal ook daadwerkelijk zou gaan plaatsvinden. Dat hing mede af van het moment waarop het gebouw van de Zusters in eigendom zou overgaan naar de Provincie Noord Brabant en de voorwaarden waaronder de heemkundekring gebruik van Mariadal zou gaan maken.

Binnenkort volgt een belangrijke stap: mede-ondertekening van het contract tussen de provincie/congregatie en het dagelijks bestuur van de heemkundekring.

Dat betekent dat we een intensieve periode van verhuizing tegemoet gaan. De heemkelder in het Da Vinci College, waar we overigens al die jaren vanaf 1994 met veel plezier en genoegen hebben gewerkt aan en met onze archieven, onze documentatie (bidprentjes, foto's, films, dia's, kaarten en plattegronden, knipsels e.d.) onze bibliotheek en voorwerpen, moet leeg en alles moet overgebracht worden naar de 1^e verdieping van het voormalige klooster Mariadal, waar we als heemkundekring de beschikking krijgen over vier grote en mooie ruimtes.

Daarnaast zullen we voor onze ledenactiviteiten gebruik kunnen gaan maken van een grote zaal, grenzend aan onze ruimtes.

Ik ben er van overtuigd dat we onze heemkundige activiteiten daar zeker op een goede manier zullen kunnen voortzetten.

We blijven u vanzelfsprekend op de hoogte houden van de ontwikkelingen tijdens onze verhuizing en de opening van onze nieuwe huisvesting.

De zoektocht naar nieuwe huisvesting heeft wat energie gekost, maar wat onze heemkundekring hieraan over houdt, is een mooi en goed heemhuis en een wederzijds warm en betrokken gevoel van de Zusters en de econoom van Mariadal aan onze gezamenlijke gesprekken. Iedereen vanuit het standpunt dat de heemkundekring die plek in de Roosendaalse samenleving krijgt die zij ook verdient.

René Konings

Pinneke Busch

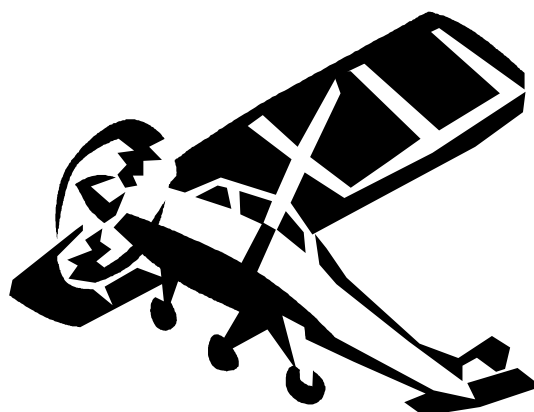
Op 29 juni 1912, dus binnenkort bijna precies 100 jaar geleden, waren duizenden toeschouwers verzameld rond de weilanden van Boonen om te kijken naar een spectaculaire vliegdemostratie door Pinneke (Constantinus Antonius) Busch. Vliegen was in die tijd nog heel bijzonder. Helaas ging het fout: het vliegtuig kwam niet snel genoeg van de grond, vloog in de kruin van een boom, raakte de dakgoot van een woning aan de Boulevard Antverpia en was helemaal in stukken. Gelukkig geen slachtoffers. Enkele jaren later is Pinneke Busch verhuisd naar Amsterdam en daar op mysterieuze wijze om het leven gekomen.

Ik ben bezig met een onderzoek naar Pinneke Busch, zijn mislukte vliegdemostratie en het mysterieuze einde van zijn leven.

Veel informatie heb ik gevonden in ons Heemkunde tijdschrift nr. 17 van dec. 1990.

Bij deze doe ik een beroep op alle leden van onze Heemkundekring voor nog meer informatie. Als iemand, bijv. via overleveringen, meer kan vertellen over Pinneke Busch, zijn kinderen, zijn werk, zijn mislukte demonstratie etcetera gelieve met mij contact op te nemen:

**Wim van Leuven, tel.nr. 0165 545221,
email: wmpmvanleuven@hetnet.nl**

“Als u de tentoonstelling carnaval in onze Heemkelder niet hebt gezien, bestaat nu nog de mogelijkheid een aantal foto’s daarvan via onze website te bekijken. Ga naar www.heemkundekringroosendaal.nl en klik op de eerste pagina dan links bovenaan op hier”

Tijdschrift nr. 60

In het komende nummer dat in juni verschijnt wordt onder enig voorbehoud van plaatsing aandacht besteed aan:

1. Wie van ons heeft zwerver Peer Kas (1897-1965) niet gekend? Het artikel *'Peer Kas, een zwerver pur sang'* brengt hem voor het voetlicht aan de hand van onderzoek in registers van de Burgerlijke Stand en enkele interviews met Roosendalers die hem in hun directe omgeving hebben meegemaakt.

2. Wie van ons weet zich nog het Beatrixfonteinje uit 1939 te herinneren? Het was er eentje met wel een heel klein straaltje. De jeugd uit de St.-Josephwijk spotte dan ook volop met het *'piemeltje'* van Beatrix.

3. Het derde deel over de restauratie van de Onze Lieve Vrouwekerk is gewijd aan de schilderijen die bij de *'Tweede Beeldenstorm'* in de jaren zestig van de vorige eeuw onder de grijze verf zijn verdwenen.

4. De door onze heemkundekring gehouden tentoonstelling over Van Poll-Suijkerbuijk wordt voorafgegaan door een artikel over deze van oorsprong familiedrukkerij.

5. Een ander familiebedrijf is dat van Bogers uit de Nispensestraat. Wie destijds een goed bed wilde hebben, kon hier terecht.

6. Verpleegkundige Antoinette Konings is werkzaam geweest in het ziekenhuis en in de missie. Haar leven heeft altijd in dienst gestaan van de medemens en doet dat op de dag van vandaag nog steeds, zoals blijkt uit een bijdrage in dit tijdschrift.

7. Over uit Roosendaal afkomstige Redemptoristen wordt de tweede aflevering gepubliceerd.

Op jonge leeftijd werden ze aangetrokken door het kloosterleven in de voormalige Paterskerk. Later waaierden ze uit naar andere vestigingen van de paters in Nederland of de missiegebieden in West-Indië.

8. De Molenstraat was vroeger de winkelstraat van Roosendaal en ook het gebied waarin je verkering kon opdoen. Het eerste artikel met herinneringen van bewoners en bezoekers is een feit.

9. De rubriek 'Uit het archief: De Roos' is toe aan zijn twintigste en tegelijk ook allerlaatste aflevering. Ditmaal is het reglement van het Bieliedengilde uit de zeventiende eeuw het onderwerp.

10. De rubriek 'Roosendaal van dag tot dag, 2^e helft 1911' zorgt zoals altijd weer voor heel wat nieuws, al is het dan honderd jaar oud.

Marius Broos

TUSSEN FORT EN VESTING

Onze collega-heemkundekringen De Willemstad uit Willemstad en Die Overdraghe uit Klundert organiseren dit jaar de 64^e uitvoering van de jaarlijkse Brabantse Heemdagen op donderdag 9 en vrijdag 10 augustus 2012 onder het motto "Tussen fort en vesting".

Op dag 1 wordt een bezoek gebracht aan Willemstad met o.a. een stadswandeling, een bezoek aan de Koepelkerk en het Mauritshuis, de vesting en Fort Sabina. Na de lunch worden de sluizen, het natuurgebied St. Antonie gorzen en de vuurtoren bezocht.

Op vrijdag 10 augustus wordt al fietsend Klundert en omgeving met een bezoek aan verschillende heemkundige bezienswaardigheden vereerd. 's Avonds vindt in de Niervaert de uitreiking van de Bram van Brabant plaats.

De deelnamekosten zijn € 85,- per deelnemer. De kosten voor de eventuele huur van fietsen moeten samen met het inschrijfgeld worden voldaan. De lunch en het buffet op beide dagen zijn bij de prijs inbegrepen; de consumpties zijn voor eigen rekening.

***Bron: De Koerier van Brabants Heem
2012 nr. 52***

Het inschrijfformulier voor leden en belangstellenden van onze heemkundekring is op te vragen bij ons secretariaat Heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale.

JAARVERGADERING

Het was weer gezellig druk op onze jaarvergadering van 26 maart jl. in de aula van het Norbertus College. Wij zijn als bestuur steeds erg blij met de grote belangstelling voor ons jaarlijkse wel en wee. Voor diegenen die niet aanwezig konden zijn, is deze nieuwsbrief een korte weergave. Het door secretaris Cor Rops opgestelde verslag van de jaarvergadering van 2011 werd door de algemene vergadering vastgesteld. Het daarop volgende overzicht van onze activiteiten in 2011 werd met verve door intern secretaresse Janny van Geel voorgelezen en de financiële gang van zaken van onze heemkundekring werd vakkundig door onze penningmeester Henk Heinen gepresenteerd en door de aanwezigen goedgekeurd. De kascontrolecommissie deed verslag van haar onderzoek. Er stonden twee punten op de agenda, waarvoor de goedkeuring van de algemene vergadering vereist was: de contributieverhoging per 1 januari 2013 en de wijziging van het huishoudelijk reglement. Over de inhoud van beide bestuursvoorstellen was iedereen via de uitnodiging voor de jaarvergadering al geïnformeerd. Beide onderwerpen kregen de algemene goedkeuring van de aanwezige leden.

Vervolgens presenteerde voorzitter René Konings aan de leden een uitgebreide weergave van de zoektocht naar nieuwe huisvesting.

Na rondvraag en sluiting van de algemene vergadering 2012 vertoonde Henk Heinen de korte film van voormalig tandarts Grosfeld over de Bevrijding van Roosendaal in 1944 en liet Cor Claassen zijn film zien over de Stolpersteine die inmiddels in Roosendaal zijn gelegd. Beide films werden door de aanwezigen zeer gewaardeerd.

TENTOONSTELLING OVER

VAN POLL SUYKERBUYK

De werkgroep van Poll, onderdeel van de Projectgroep Industrieel Verleden van onze heemkundekring is druk bezig met de voorbereidingen voor de tentoonstelling over de Koninklijke Grafische Kunstinrichting J. van Poll Suykerbuyk in Roosendaal.

De tentoonstelling zal een goed beeld geven over het productieproces, de familie en de werknemers van de voormalige drukkerij aan de Molenstraat.

Noteert u alvast maar in uw agenda: vanaf maandag 18 juni 2012 tot en met zaterdag 14 juli 2012 is de tentoonstelling te bezoeken in het Parrotia-gebouw (bibliotheek) aan de Oude Markt in Roosendaal in de ruimte waar voorheen de boekhandel was gevestigd. Vanzelfsprekend houden wij u op de hoogte van de openingstijden van de tentoonstelling. Als u mee wil werken als toezichthouder tijdens de openstellingsuren houden wij ons aanbevolen. U kunt dat laten weten via bestuur.devrijheijt@12move.nl.

In het Tijdschrift van onze heemkundekring wordt in het a.s. juni-nummer ook een artikel over van Poll opgenomen.

Werkgroep van Poll Suykerbuyk

GRENSOVERSCHRIJDEND PROJECT

De gemeenten Roosendaal, Essen en Kalmthout hebben hun burgerlijke stand gegevens en de gegevens uit de Doop-, Trouw-, en Begraafboeken gezamenlijk online gezet. Tijdens een korte presentatie in de Oude Pastorij in Essen werd aandacht gegeven aan deze opmerkelijke samenwerking.

De drie gemeenten noemen de samenwerking uniek, al hebben Roosendaal, Essen en Kalmthout een geschiedenis die nauw met elkaar is verbonden. Het gaat om registers van 1603 tot 1900. Binnen elk register zijn de authentieke geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten te vinden.

Het voorbereidende werk werd door gemeentearchivaris Joss Hopstaken en applicatiebeheerder Paul van den Bosch van de gemeente Roosendaal gedaan samen met Jean Bastiaensen van Burgerzaken in de gemeente Kalmthout en Stef Loos en Joris Mathysen van Burgerzaken uit de gemeente Essen. Het virtuele archief komt via de gemeentelijke websites beschikbaar. Wie wil zoeken in de registers kan terecht op www.gemeentearchiefroosendaal.nl

TENTOONSTELLING

Vanaf 23 april 2012 tot en met 20 mei 2012 vindt in de bibliotheek een expositie plaats met als titel GEEN KINDERSPEL. Deze tentoonstelling, waarin het vaak door volwassenen zelfgemaakte speelgoed voor Joodse kinderen in de Tweede Wereldoorlog centraal staat wordt georganiseerd door een samenwerking van Bibliotheek VANnU en de Stichting Ere Wie Ere Toekomst.

De expositie toont hoe belangrijk speelgoed is voor kinderen in oorlogstijd en vertelt de verhalen van de toenmalige kinderen. Speelgoed als symbool van overlevingskracht en troost, maar helaas ook met een duidelijke actualiteitswaarde. Ook nu zijn er situaties denkbaar, waarin mensen vanwege hun etnische of religieuze achtergronden worden vervolgd.

Ook nu nog raken kinderen geïsoleerd omdat ze anders zijn en ook nu nog heeft ieder kind wel een stuk speelgoed, dat hem dierbaar is en hem in staat stelt de werkelijkheid even te vergeten.

Kortom, een expositie die de moeite van het bekijken waard is. De tentoonstelling staat bekend als een zeer grote publiekstrekker. De toegang is gratis. Van harte aanbevolen !

SCHENKINGEN

En natuurlijk werden wij ook deze periode vele malen verrast door talloze schenkingen. Onze dank gaat uit naar de dames:

R. Elst; C. Vissia; J. Blijdestein; C. Kerstens-van Meel; C. Hillemans; C. van Gaans-Geleijns; Nijman-Suijkerbuijk; Willemse; v.d. Kooij; N. Potters; A. Konings; I. van Rijen van Eekelen; M. Koning-Machielse.

De heren:

C. Schrauwen; L. Heirbout; R. Wijngaards; W. Goderie; P. Geleijns; R. Bruijninx; A. Jongenelen; Govaarts; A. Bogers; J. Bogers; L. Nieuwlaat; K. Swanenberg; C. Koolen; A. verkouteren; O. Timmers; A. Verwijmeren; A. van de Maagdenberg.

En Heemkundekring Oud-Gastel.

ODE AAN MARIADAL

Onze aanstaande verhuizing naar Mariadal heeft een van onze bestuursleden geïnspireerd tot het maken van een gedicht. Lenny, van harte bedankt voor jouw mooie visie op onze komende verhuizing !

**Een nieuwe lente ... en een nieuwe 'thuis'
Dit nieuws klinkt (bijna) als ... verhuis
Wat ik vaak hoorde in de kelder benee
Waar een groep vrijwilligers zoveel dee**

**Dit 'ouwe nest' had geen toekomst meer
Uitvliegen ja, maar ... wind tegen, steeds
weer !**

**Tot op een lentedag de zon ging schijnen
En hevige stormen die gingen verdwijnen !**

**Een 'nieuw nest' met een warme sfeer
Het draagt de pracht en praal van weleer
Ons Roosendaals heem zal zich, als nooit
tevorens
(eenmaal genesteld) laten zien en ... horen**

**Het behoeft even tijd, wat inpakken en
sjouwen**

**Op weg naar een plekje om veel van te
houden !**

**Waar vroeger de Franciscanessen devoot
verbleven**

**start onze heemkundekring haar 'nieuwe
leven'**

Lenny Hamans